

SkidSM

UMEÅ
2014

16 - 19 JANUARI

Slutrapport

En summering av 2014 års upplaga
av Svenska mästerskapen i längdskidor.

Slutrapport Skid-SM i Umeå 2014

INNEHÅLL

Inledning.....	2	- Start.....	11
Organisation.....	4	- Mål.....	12
Ekonomi.....	5	- Tidtagning.....	13
Tävling		Anläggning.....	15
- Stadion.....	7	Marknad.....	17
- Bana.....	9	Media.....	19
- Sekretariat.....	10	Kringarrangemang.....	22

Den 8 januari, med bara åtta dagar kvar till SM, började utkörningen av snö till tävlingsbanorna i Stadsleden. Vid tidpunkten var det var det fortfarande tre plusgrader och regn i Umeå... Men bara ett par dagar senare hade kylan kommit och snökanonerna mullrade för fullt

En kamp mot vädrets makter - med lyckligt slut

Skid-SM 2014 ingick som en del av SM-veckan vinter i Umeå och genomfördes redan den tredje veckan i januari (16-19 januari), dvs en vecka tidigare än normalt. Tidigareläggningen berodde på att framförallt längdåkarna behövde få tillräckligt med tid efter SM för höghöjdsläger och uppladdning inför OS, som skulle börja i Sotji den 7 februari.

Vädret – dvs den extremt milda och snöfattiga vintern - kom att i mycket stor utsträckning prägla förberedelserna för skid-SM. Både december och början av januari bjöd på ihållande blidväder, ofta fyra-fem plusgrader, och nederbörd i form av regn och det blev till slut en fråga om timmar om Umeå överhuvudtaget skulle kunna genomföra tävlingarna.

Planeringen för SM fortgick som planerat trots det ogynnsamma vädret och vid ett möte den 3 januari bestämdes preliminärt att tävlingarna skulle vara kvar i Umeå, men att definitivt beslut skulle fattas den 7 januari. Den 7 januari var det fortfarande flera plusgrader och regnigt i Umeå och den stora apparat för tillverkning och transport av konstsnö som Umeå kommun ställt till förfogande kunde fortfarande inte göra annat än vänta. De snölager som sprutats ihop under en kallperiod i november fick ligga orörda, för att minimera avsmältningen.

Väderrapporterna var nu emellertid entydiga, ett väderomslag var i antågande senare samma vecka och på grundval av de rapporterna - och de insatser för att tillverka och transpor-

tera konstsnö som Umeå kommun utlovat – så beslutades den 7 januari att tävlingarna skulle genomföras som planerat i Umeå. Väderomslaget kom sedan, i stort sett exakt i enlighet med meteorologernas prognoser, på eftermiddagen den 9 januari och då inleddes också omedelbart tillverkningen av de stora volymer konstsnö som skulle behövas för att skidtävlingarna (och en del andra snöberoende SM-tävlingar) skulle kunna genomföras.

De följande dygnet tillverkades genom Umeå fritids försorg enorma mängder konstsnö vid de tre "snöfabriker" som ställts i ordning vid Nydala, Bräntberget och skidstadion på T3 Arena. Totalt fanns 19 (!) snökanoner tillgängliga, merparten av dem inhyrda från andra håll, samt all övrig utrustning som krävs för snötillverkning i stor skala, inte minst pumpar med tillräckligt stor kapacitet. Som mest var sexton snökanoner igång. Enligt Umeå fritids beräkningar var det 15000 kubikmeter snö (i runda tal 1000 lastbilslass!) som transporterades till skidspåren i Stadsleden. Direkt på plats på skidstadion tillverkades dessutom cirka 5000 kubikmeter. Vidare behövdes konstsnö till skotercrossen på Nolia-området och till skidalpinismen i Bräntberget.

Utkörningen av snö startade i liten skala onsdagen den 8 januari – fortfarande i plusgrader och duggregn - när det som fanns kvar av det befintliga snölagret vid Bräntberget kördes till Stadsleden för att läggas ut på till att börja med sprintbanan. I större skala började sedan snötransporterna på lördagen, dvs med fem dagar kvar till första SM-loppet!

Att preparera hela den tilltänkta femkilometersslingan i Stadsliden bedömdes ogörligt med tanke på den korta tid som stod till förfogande och istället koncentrerades insatserna till en reservslinga på 3,75 km, som sedan – med vissa mindre variationer – användes för alla tävlingar. Avkortningen av tävlingsbanan innebar bland annat att två av de tyngsta stigningarna, längst bort på femkilometersslingan, inte kunde användas och att banan därför blev något lättare än planerat. I stället för som planerat 173 meter totalt stigning över fem kilometer blev det nu ungefär 20 meter mindre. Av åkarnas reaktioner att döma – och om man betraktar åktiderna för de respektive loppen – så höll banorna ändå gott och väl måttet.

Prepareringen pågick in i det sista och när åkarna på tisdagen började komma till Umeå för att känna på SM-banorna, så pågick fortfarande utkörningen av snö i den långa stigningen upp från höghusen vid Skogsbrynet... På onsdagen, dvs dagen före de första loppen, kunde banorna officiellt öppnas för träning!

De fyra tävlingsdagarna bjöd sedan på rejältinterväder – ordentligt kallt och av och till ett lätt snöfall över tävlingsterrängen. Någon risk för att tävlingarna skulle störas av kylan (14-15 minusgrader på dagarna) var det aldrig.

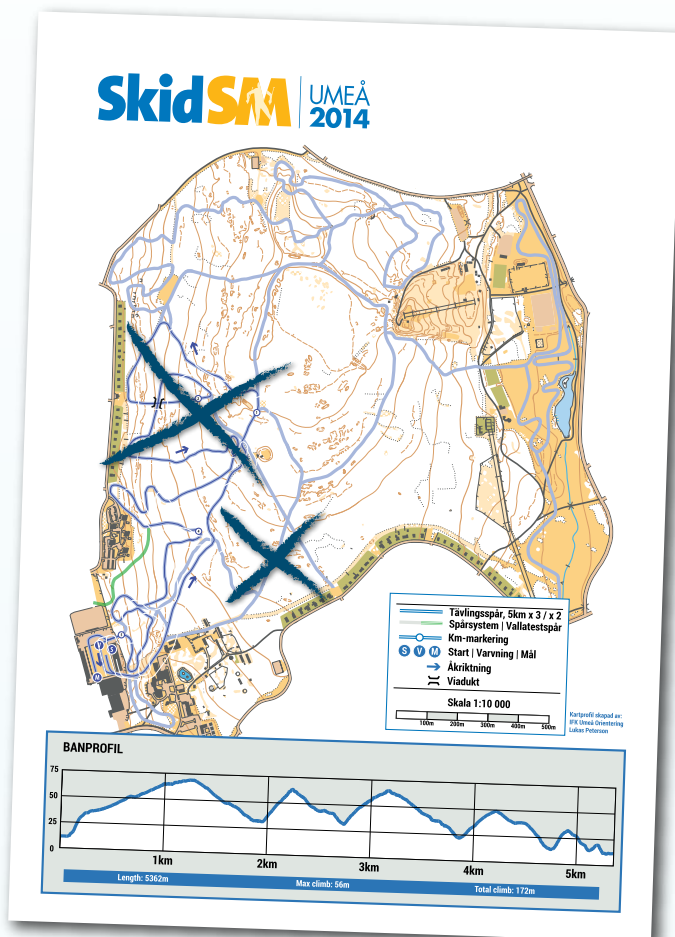
Skid-SM 2014 blev verkligen ett annorlunda Skid-SM! Utöver den unika snö-och vädersituationen tänker jag självfallet på det faktum, att 16 idrotter samtidigt skulle "inta" staden! Jag är inte säker på att de centrala och ledande planeringsmänniskorna hade reflekterat över vad denna interna konkurrens mellan sporterna skulle betyda i en inte alltför stor stad som Umeå (som ändå tillhör de större landsortsstäderna i landet). Nu gick det trots allt bra för oss skidvänner av de enkla skälet att skidsporten – läs: längdskidor – har en grundmurad ställning hos länsborna, inklusive många företagare.

En annan viktig faktor bakom det lyckade arrangemanget var klubbfunktionärernas uppställning – i alla situationer! Från iskallt monteringsarbete långt ut på vinternatten till lotteriförsäljning på klubbarnas hemmaplan.

Detta med att ha tre klubbar som arrangörer var jag personligen lite fundersam över vid starten, men överraskades under resans lopp mycket positivt över vilken solidaritet och starka känsla som alltid visades vårt gemensamma SM. Det var imponerande!

Sist men absolut inte minst måste jag lyfta upp Umeå kommun och dess fritidsförvaltning och projektledning för ett enastående engagemang och vilja att i alla lägen försöka stötta våra önskemål. Vi som har fått inblick i dessa kommu-

nala insatser vet att det handlar om mycket stora investeringar. Något som vi hoppas skall vara till nytta och glädje för skidsporten inte bara i Umeå och Västerbotten, utan hela skid-Sverige.

Delar av de tilltänkta SM-banorna fick strykas på grund av snöbristen.

Det är också en förhoppning att inte stadsplanerna i Umeå kommun genom markexploatering för bostadsbyggande, lägger krokben för ytterligare insatser för en fortsatt utveckling av Gammlia-området som ett helt fantastiskt område för skidtävlingar på internationell nivå.

Många i skidvänner i Umeå ser fram emot nya stortävlingar kommande år!

Åke Sandström

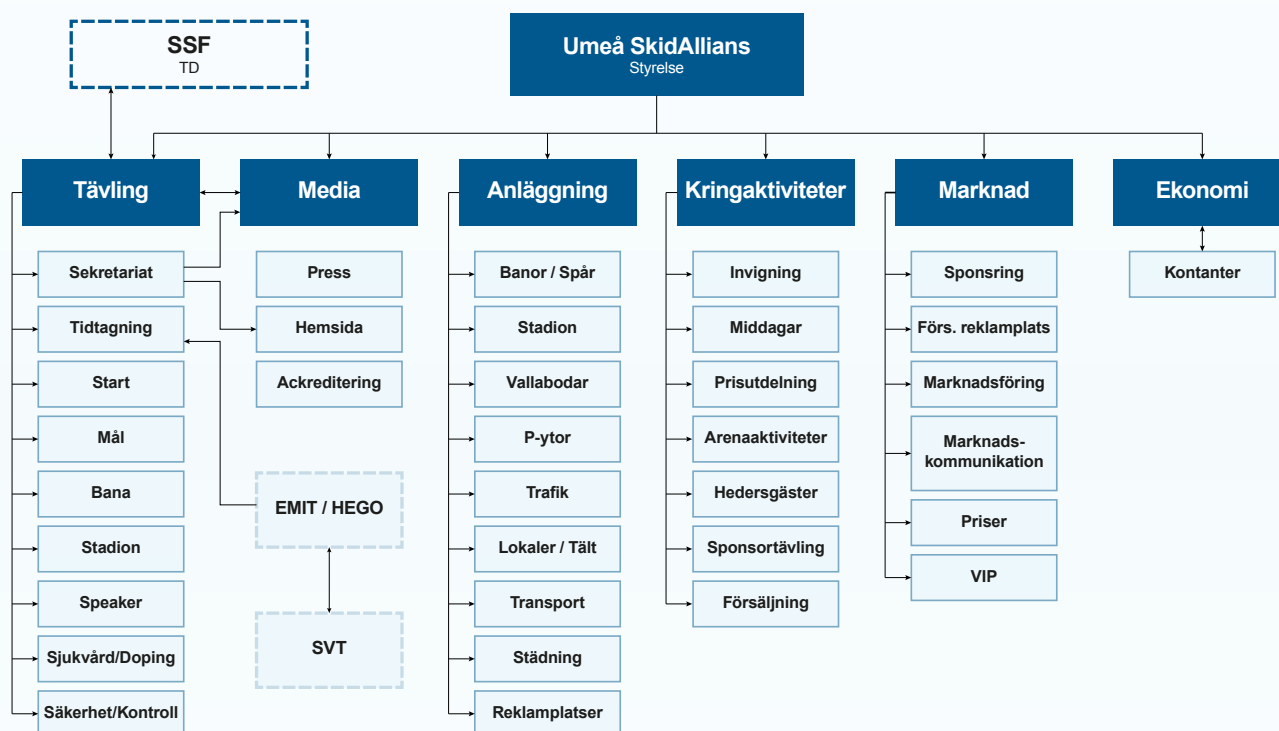
ordförande Umeå skidallians

Organisation

Skid-SM 2014 arrangerades av Umeå skidallians, som är ett samarbete mellan IFK Umeå, Röbäcks SK och Täfteå IK. Skidalliansens styrelse består av två representanter för var och en av de tre klubbarna plus en ordförande som inte tillhör någon av klubbarna.

Ordförande vid tidpunkten för SM var Åke Sandström, fristående. Övriga i styrelseledamöter var: Michael Byström (vice ordförande) och Per-Erik Sundström, Täfteå IK, Thomas Landström och Göte Holmgren, IFK Umeå samt Kent Ericsson (kassör) och Gunilla Stenmark, Röbäcks SK.

SM-organisationen hade följande utseende:

Kontaktpersoner:

	Kontaktperson	Telefon
Styrelse	Åke Sandström, ordförande	070-343 96 15
	Michael Byström, vice ordförande	070-325 84 61
Tävlingsledare	Gunilla Stenmark	070-510 93 56
Tävlingssekreterare	Michael Byström	070-325 84 61
Banor	Per Rönnlund	070-623 74 06
Stadion	Gunnar Hedman	070-644 88 46
Tidtagning	Per-Erik Sundström	070-664 83 21
Media	Kennet Hedberg	070-696 88 96
Anläggning	Thomas Landström	076-767 28 40
Kringaktiviteter	Patrik Nordström	070-201 82 45
Marknad	Åke Sandström	070-343 96 15
Kommunikation	Stefan Arvidsson	070-675 29 81
Ekonomi	Kent Ericsson	070-398 03 96

Ekonomi

Budgeten för skid-SM började diskuteras redan i augusti 2012, sedan det stod klart att Umeå kommun hade lyckats få SM-veckan vinter 2014 förlagd till Umeå. Vi hade god hjälp av rapporter och ekonomisk information från tidigare arrangemang - Piteå 2010, Sundsvall 2011 och Östersund 2012. SM i Sundsvall hade gett ett mycket stort överskott och det kändes tufft att sätta så högt mål för vårt arrangemang. Det första budgetutkastet, som togs fram i oktober 2012, baserade sig därför på erfarenheter från Piteå och Östersund.

En viktig aktivitet i samband med upprättandet av det första budgetutkastet var att identifiera poster som vi bedömde att det var rimligt att kommunen bekostade. Vi kunde i förhandlingar med kommunens projektledare för SM-veckan redan i slutet på oktober 2012 få avtalat vilka aktiviteter/kostnader som kommunen skulle stå för.

Jämfört med uppgifterna från tidigare arrangemang blev våra utgifter för penningpriser till åkarna betydligt högre. Skidförbundets nuvarande riktlinjer innebär 21 300 kr i prispengar för en individuell tävling och 9 000 för en stafett. Vi hade sex individuella tävlingar och två stafetter och hamnade därför på en prissumma på totalt 145 800 kr. Den summan kan jämföras med de sammanlagda startavgifterna som i vårt fall hamnade strax över 150 000 kr, tack vare ett ovanligt stort deltagarantal.

Vi diskuterade under hösten 2012 ett avtal om arrangemanget med Skidförbundet. I det första avtalet skulle vi som arrangörer ha möjlighet att sälja och disponera alla reklamplatser förutom ett tiotal som skulle disponeras av förbundets huvudsponsorer. Förbundet tog dock sedan

fram ett nytt avtalsförslag, där man hade bestämt sig för att sälja ut reklamrättigheterna till en extern partner mot att vi skulle få en viss ersättning. Vi hamnade i förhandlingarna om ersättningen mycket långt från varandra. Vårt bud motsvarade vad vi bedömde att reklamförsäljningen skulle ha gett med det ursprungliga avtalsförslaget. Förbundets representanter var dock stenhårda i förhandlingen och vi fick till slut nöja oss med en ersättning på 270 000 kr, vilket var knappt hälften av vårt utgångsbud. I uppgörelsen ingick att vi skulle ta fram ställningar och montera den externa reklamfirmans banderoller. Den uppgiften visade sig vara större än väntat, eftersom reklamfirman hade lyckats sälja reklamplatser med en total längd av 800 meter.

Vi var från början inställda på att kunna ha tävlingarna entréfria. Efter att uppgörelsen med Skidförbundet hade blivit klar och stora budgeterade intäkter hade försvunnit började vi diskutera att ha entré under lördag och söndag. Vi kunde dock komma överens med Skidförbundet om att vi fick avtala med sponsorer om att bli dagsvärdar och för detta betala en summa pengar. Vi fick också rätt till reklamplatser för dagsvärdarna. Intäkterna från dagsvärdarna kom att bli våra dominerande intäkter.

Försäljning av fika och varm korv på stadion fick ungefär den omsättning som hade budgeterats. Fina avtal med leverantörer av kaffe, bröd, korv, mm gjorde dock att nettot blev bättre än budget.

Försäljning av luncher i en "VIP-matsal" med utsikt över stadion var mycket framgångsrik och gav goda intäkter. Totalt serverades cirka 600 VIP-luncher under de fyra tävlingsdagarna, till stor del var det företag som bjöd kunder och egen personal på lunch.

Vallabyen på grusplanen intill skidstadion – här under uppförande – blev en förlustaffär för Umeå skidallians.

Vi var från början inställda på att uthyrningen av vallautrymmen skulle ge ett visst överskott. Det fanns dock erfarenheter av att klubbarna hade klagat på att hyrpriserna hade varit för höga under tidigare SM. Hyrpriserna som fastställdes gav därför enligt kalkylerna ett nära nollresultat. Vallabyen, som var tillfällig för arrangemanget (tält), innebar dock betydligt högre kostnader än beräknat och blev därför en betydande förlustaffär.

Med tanke på det kommande tävlingsarrangemanget valde Skidalliansen tidigt att bli kund hos Handelsbanken, som fortfarande hanterar kontanter. Uttag av kontanter för växelkassor och insättning av kontanter efter tävlingarna har fungerat mycket smidigt. Kontanter fungerade bra för försäljningen i kioskerna på arenan.

SM-tävlingarna var entré fria och publiken strömmade till – enligt försiktiga bedömningar var det runt 30000 personer som kom till T3 Arena med omgivningarna! Här täta åskådardelar i backen upp mot Västerbottens museum under ett av heaten i damernas sprinttävling på söndagen.

Om vi hade haft entré till arenan kunde det ha blivit nödvändigt att ordna med kortbetalning. Det är dock en ganska stor apparat som vi var glada att kunna slippa.

Kassören levererade kontanter till växelkassor och tömde kassorna varje tävlingsdag. Kassorna räknades upp separat efter varje tävlingsdag och omsättningen registrerades och rapporterades löpande tillbaka till ansvariga för försäljningen.

Skidalliansen anlidade i samband med arrangemanget en leverantör som hjälpte oss i första hand med funktioner i vallaby. Leverantörens personal blev även anlidad av andra aktörer inne på tävlingsarenan, t.ex. av SVT för jobb med Vinterstudion. Allt arbete hamnade dock på Skidalliansen konto och det har inneburit många möten och diskussioner för att rätta till detta. Här finns anledning att ge rådet att en beställning till en leverantör som arbetar på löpande räkning måste vara tydlig och avgränsad. Om det uppkommer önskemål om ytterligare arbete måste leverantören få klartecken från beställaren, en person hos arrangören med attesträtt måste godkänna utökningen, annars utför leverantören ett icke beställt arbete som inte kan faktureras.

Vi beslöt att fakturera startavgifter och hyra för vallautrymmen i stället för att i inbjudan ange att klubbarna skulle betala dessa kostnader vid anmälan. Förfarandet med fakturering underlättar uppföljning av att betalningarna kommer in, speciellt om man som i vårt fall använder en redovisningsprogramvara med kundreskonstrastöd. Vi fick i samband med arrangörskonferensen på hösten 2013 höra att betalningsmoralen är dålig hos klubbarna. Vår erfarenhet är dock att fakturorna i de flesta fall är betalda på förfallodagen. Då rapporten skrivs har samtliga klubbar sedan länge betalat sina skulder.

Den absolut största delen av arbetet som har lagts ner på SM-arrangemanget har varit ideellt. Skidalliansen har dock registrerat sig för att lämna in månatliga skattedeclarationer hos Skatteverket (görs via Skatteverkets hemsida). I de fall ersättning har betalats till tävlingsfunktionärer har inga arbetsgivaravgifter betalats in och inget källskatteavdrag har gjorts. Detta är enligt Skatteverkets instruktioner eftersom en tävlingsfunktionär skattemässigt räknas som en "idrottsutövare".

Skidalliansens ekonomiska redovisning, i huvudsak SM-transaktioner, har skötts med programvaran Visma Administration 500 som kassören sedan tidigare använder för annan redovisning. Programvaran har funktioner för att skapa kundfakturor och hantera leverantörsfakturor vilket i stor utsträckning underlättar redovisningsarbetet. Följande siffror ger en bild av omfattningen av ekonomiredovisningen för vårt SM: cirka 170 kundfakturor, cirka 50 leverantörsfakturor och cirka 230 verifikat.

Vid de inledande diskussionerna mellan de tre klubbarna som senare bildade Umeå Skidallians var inställningen att SM-arrangemanget måste ge vinst, eftersom det skulle innebära en stor ansträngning för klubbarnas medlemmar och kunde medföra att klubbarnas egna arrangemang fick stå tillbaka. Miniminivån för vinsten var i dessa diskussioner 100 000 kr per klubb. Det slutgiltiga resultatet för arrangemanget blev en vinst på cirka 750 000 kr, så vi klarade klubbarnas krav med marginal.

Kent Ericsson
kassör

Tävlingsgruppen - stadion

Publik

Vi hade två inläpp till skidstadion. Inne på stadion fanns skyltar som visade var publiken kunde gå. I programbladet hade vi dessutom lagt in en stadionbild med publikvägar, toaletter, kiosker med mera, som fanns inne på området. Eftersom det var fritt inträde behövde vi inte spärra av terrängen upp mot skogen, så det var mycket folk som gick mellan museibacken och östra läktaren (den som är belägen mot skogen). Det fanns inga publikvägar som gick över spårren, vilket eliminerade risken för olyckor och att spårren skulle bli söndertrampade.

Däremot hade vi gärna sett att vi haft mer publik på den östra läktaren eftersom de flesta TV-kameror var riktade ditåt. Det var dock svårt att åstadkomma, då publiken huvudsakligen gick till den läktare närmast där de kom in, dvs västra läktaren. Dessutom gick upploppet nedanför den västra läktaren.

här var att åkarna måste kliva över reklamskyltarna för att ta sig in till spårren - en öppning i den skyltraden kan vara en god idé till nästa evenemang.

Avsikten från början var att media, tävlande och ledare skulle få passera framför den västra läktaren, mellan upploppet och läktaren. Ansvariga för tidtagningen gjorde dock en annan bedömning, och stängde av den vägen. Det blev då svårare att hitta och förstå vilken väg man skulle gå till och från målområdet. Det skapade också ett par dispyter med mediarepresentanter.

Media

Det är viktigt att i god tid inför tävlingarna kolla upp med SVT, SSF och SM-veckans lokala mediacentrar vad som gäller. Gå noga igenom hur plats för media ska ordnas för att ALLA ska ges plats och så långt det är möjligt bli nöjda, både vid målet och inom hela stadionområdet.

Vi förberedde för att alla medier skulle kunna göra ett så bra

Stadiongruppen arbetar med de sista förberedelserna inför skidlöntävlingarna.

Tävlande och ledare (tillträde till stadion, uppvärmning, vallatest mm)

Tävlande och ledare hade tillträde till stadion genom en tunnel under tävlingsspårens infart, när man skulle ta sig till start från vallaby. Detta fungerade bra och det blev också ett bra område närmast östra läktaren för uppvärmning, avklädning med mera.

Många ville testa skidor även inne på stadion vilket fungerade bra och var möjligt innan tävlingarna startat. Ett problem

jobb som möjligt, med bild- och filmproduktion såväl som intervjuer med mera. Vid ett skid-SM som ingår i SM-veckan styr SVT och SSF detaljerna och det är viktigt att konsultera dem i dessa frågor. Det mesta fungerade bra. Vissa frågor dyker alltid upp under tävlingarna men då hade vi ett bra samarbete med SVT och löste detta.

Reklam (ISP samt andra sponsorer)

Samarbetet med ISP för uppsättning av reklam och avspärrande staket förutsatte ett antal personer som assisterade

samt att vi hade staket eller material till detta för cirka 800 meter. Då det fanns kvar en del material sedan världscupen 2004 behövde vi inte bygga allt nytt, vilket underlättade mycket när det gäller uppbyggnaden av reklamplatserna. Samarbetet med ISP fungerade överhuvudtaget mycket väl.

Bevakning

Det bevakningsföretag som skulle hålla koll på kameror och annan utrustning ute i skogen hade liten förståelse för att låta bli att köra sönder nypreparerade spår, både på stadion och i skogen. Detta blev dock bättre efter ett par dagar. Bevakningspersonalen ska inte behöva köra skoter inne på stadionområdet och de behöver få information om vad som gäller ute i skogen sedan spåren blivit preparerade.

Blomsterceremonin

Blomsterceremonin (i vårt fall omgjord till "ostceremoni") ägde rum ute på stadion, nära målområdet. Avsikten var att ceremonin skulle gå att se från båda läktarna. Nu var det inte mycket publik kvar vid dessa prisutdelningar, annat än de närmast berörda samt media. Detta berodde troligen på att

Kung Carl XVI Gustaf gästade SM den första tävlingsdagen. Bland annat delade han ut bitar av Västerbottensost till de tre främsta i damernas och herrarnas skiathlon – här är det trean Sofia Bleckur, IFK Mora SK, som får osten ur kungens hand.
Foto: Roland Forsberg

det tog tid innan ceremonierna startade och att tävlingarna genomfördes i rejäl kyla. Den utdragna tiden innan ceremonierna grundade sig i att det var svårt att samla åkarna till dessa ceremonier. Detta är något vi måste utveckla och göra bättre en annan gång.

Preparering av spår och stadion, V-boards

Inför varje ny tävlingsdag gick jag som stadionchef tillsam-

mans med TD och ibland tävlingsledare samt banchef igenom hur spåren skulle dras på stadion. Enligt vår planering skulle vi ha ett möte med pistmaskinförarna om hur spåren skulle dras samt när detta skulle ske. Banchefen hade bokat in möte för detta kl 16 varje dag. Det var en god idé som fungerade väl de första två dagarna. Varje eftermiddag innebar dock stor tidspress med den dagliga utvärderingen i ledningsgruppen och planeringen inför varje dags lagledarmöte kl 18, vilket ledde till att mötet med pistmaskinförarna blev svårt att hinna med.

En förbättringspunkt är alltså att se över möteslogistiken, för att hinna med allt. SM 2014 var första gången vi dukade upp stadion för alla olika discipliner - skiathlon, stafett, individuell start och sprint. Nu vet vi att det fungerar.

På stadion behöver vi också v-boards för att markera banor och transportvägar med mera. Inför detta SM tillverkade vi ett par hundra v-boards i trä. Vi målade dem svarta för att matcha de v-boards i plåt som fanns kvar från WC 2004. Till ett kommande evenemang behöver vi komplettera med fler v-boards i trä. De längre av dessa var perfekt att använda vid skidbytesfällorna på skiathlon-tävlingen tillsammans med en betongtäckmatta som vi lånade från OF bygg.

Organisation på stadion – samordning mellan olika arbetsgrupper

De grupper som hade arbetsuppgifter inne på stadion var Start, Mål, Tidtagning samt Stadion. Alla dessa grupper hade sin egen organisation och med en ansvarig gruppchef. Grupperna hjälptes åt med vissa arbetsuppgifter och samverkan mellan grupperna fungerade bra. Den skidstadiongruppen bestod av fem-sex personer som inte hade specifika uppgifter utan fick rycka ut för akuta uppgifter som t ex skyltuppsättning, sopning av reklamskyltar och v-boards mm. Dessutom behövdes de för att stå som spårvakter vid utfarten från stadion där en del personer behövde gå över spåret.

Drickalangning under skiathlon-tävlingen hade vi från början inte planerat för. Detta åtgärdades, men nyttjades inte av särskilt många åkare. Det är ändå en viktig service för de som inte har detta stöd från sina klubbar och vi som arrangör måste se till att det fungerar. Vi hade för lite personal här, vilket ledde till att några åkare missade att få dricka. Det ska inte behöva hända nästa gång vi kör en längre tävling. Sammantaget fungerade stadion-organisationen mycket väl med den nödvändiga flexibilitet som alltid måste finnas i ett sådant här sammanhang.

Gunnar Hedman
stadionchef

Tävlingsgruppen - banan

Om det är nya banor som ska användas behöver man ta reda på vilka discipliner som ska köras och ta reda på regler för banbredd, mm. Både genom att läsa själv och genom att tidigt knyta kontakt med en TD. Ta också kontakt med kommunen/markägare för att samplanera arbetet.

Tänk på utnyttja terrängen på bästa sätt. Även här finns det krav från skidförbundet på hur det ska vara, det måste vara en viss kupering för att banorna ska vara godkända.

Det gäller att vara med under markarbetet för att det ska bli ett bra resultat. Tänk på att det måste göras en bra grund för att få till bra spår, t ex i uppförbackar måste spåren vara vågräta mot åkriktningen. Doseringar är bra om man gjort iordning med jord och grus. Ju mindre snö man behöver använda desto lättare.

Banorna ska idag vara homologiserade och därför bör man ha en exakt digitaliserad karta med laserfluget grundmaterial. Alternativt kan man homologisera för hand och mäta in terrängen med instrument, vilket dock är långt mer omfattande. När det börjar närma sig tävling gäller det att gå igenom med pistörer hur banorna ska se ut. Provpista gärna innan och åk banan för att kontrollera hur den känns.

Gör ett schema under tävling för att veta när, var och vad alla ska göra. Tänk på att samla alla nyckelfigurer med ansvar

varje morgon innan tävling, för att gå igenom arbetet – det är viktigt att alla vet exakt vad de ska göra. Detta gäller spårarbetare, spårvakter och föråkare.

Tänk på att ha möjlighet till snabb kommunikation under tävling. Banchefen samordnar här bäst med kommunikationsradio.

Det är viktigt att tävlingsledare, TD och banchef är samspråkade. Efter varje tävling bör de träffas för att gå igenom exakt vad som måste göras inför nästa tävling.

Det måste finnas ett forum där TD, tävlingsledare och banchef kan kommunicera med varandra. Får man som banchef inte veta synpunkter från TD i tid är det svårt att hinna med arbetet.

Det är även viktigt att TD kommer några dagar före tävlingarna och sätter sig in i banorna, distanser, mm. Därefter bör TD samla tävlingsledare och banchef för att gå igenom hur det hela ska se ut.

Per Rönnlund
banchef

En kraftfull insats av Umeå kommun, med som mest 16 snökanoner igång, räddade – tillsammans medden kyla som till sist kom - 2014 års SM-tävlingar på skidor.
Totalt tillverkades och fraktades till SM-terrängen i storleksordningen 15000 (!) kubikmeter konstsnö.

Tävlingsgruppen - sekretariatet

Sekretariatet för skid-SM fanns i Umeå IK:s klubbhus, som är beläget omedelbart intill skidstadion på T3 Arena. Bemanningen i sekretariatet bestod av två-tre personer i kansliet, en tävlingssekreterare samt en kommunikationsansvarig.

Öppettiderna varierade under veckan, men under tävlingsdagarna alltid från två-tre timmar före första start till två timmar efter målgång.

Tävlingssekreterarens uppgifter:

- Administrera Idrottonline och Tävlingsadministration före och under tävling
- Hjälpa föreningar med anmälan
- Kontakt med SSF om regler
- Författa inbjudan och PM, samt förändringar under tävling
- Assistera tävlingsledaren
- Föra juryprotokoll
- Samordna webbuppdateringar
- Allmän information

Kanslipersonalens uppgifter:

- Sortera och dela ut nummerlappar
- Ta emot strykningar och leverera dessa till tidtagningen
- Test och uthyrning av chip
- Ta emot inlämnade protester
- Allmän information
- Ackreditering
- Anslå start- och resultatlistor
- Väderuppgifter vid banans lägsta och högsta punkt 3, 2, 1 och 0,5 timme innan start

Den kommunikationsansvariges uppgifter:

- Webbuppdateringar
- Banuppdateringar
- Publicering av start- och resultatlistor

Några erfarenheter från tävlingssekreterariets arbete

Tävlingssekreterariatet fungerade klanderfritt hela veckan. Kansliet blev en samlingsplats för hela funktionärsstaben. Nummerlapparbetet fungerade till 100 procent.

Sekretariatet fick mycket jobb på grund av att banorna förändrades in i det sista. Bankartor fick ritas om, PM förändras och i det stora hela krävde dessa ändringar mycket extra arbete. Att den webbansvarige fanns på plats hela tiden gjorde

det möjligt att hålla informationen korrekt.

Jurymötena blev många och, i vissa fall, långvariga.

Det enda som kändes onödigt var att vi i onödan köpte ut förbrukningsmaterial för kansliet, då det visade sig finnas gratis att hämta.

Emil Jönsson, IFK Mora SK, tog brons i herrarnas distanslopp över 15 km klassiskt.

Viktigt att tänka på inför kommande tävlingar:

- Webbansvarig/kommunikationsansvarig ska finnas tillgänglig hela tiden
- Det ska finnas fungerande kopiator och skrivare

Michael Byström
tävlingssekreterare

Marcus Hellner, Gellivare Skidallians IK, tog två individuella guld i Umeå. Här tillsammans med årets överraskning på herrsidan Lars Nelson, Åsarne IK.

Tävlingsgruppen - starten

Sammanfattningsvis tycker vi att startmomentet på det hela fungerade mycket bra.

Inför arrangemanget

En faktor som bidrog till en fungerande startorganisation var planeringen hösten innan arrangemanget. Vi var en kärngrupp som tillsammans planerade startmomentet för tävlingsdagarna, först i stort och sedan i detalj. Parallellt med det interna planeringsarbetet förde jag en dialog med TD, Emit och Per Lindberg, Falun (SM 2013), där de frågetecken som dök upp stämades av.

Veckan innan arrangemanget hade vi ett funktionärsmöte per tävlingsdag där jag som huvudansvarig hade en genomgång av tävlingsdagen, tidsschema och gick igenom alla funktionärers specifika arbetsuppgifter.

Vid funktionärsmötet gick vi igenom vem som hade huvudansvar för startorganisationens olika ansvarsområden – insläpp på stadion, chipmontering, klädtransport, skiddepå, växlingszon, starter mm.

Under arrangemanget

Det som gjorde att allt flöt så bra under själva arrangemanget var först och främst det otroliga engagemang och den positiva inställning som alla funktionärer i startgruppen hade samt att samarbetet i gruppen fungerade mer än bra.

Jag tror att det var en fördel att alla visste sina arbetsuppgifter när de kom på morgonen och att vi hade ett morgonmöte inför varje tävlingsdag där vi gjorde en snabb repetition av arbetsuppgifterna och vilka eventuella justeringar som gjorts med anledning av dialogen med SVT, TD eller Emit.

Efter morgonmöte gick vi ut på stadion, där de ansvariga för respektive område fick samla ihop sina respektive grupper.

Andra faktorer som var viktiga för att startmomentet flöt på bra var att vi hade bra stöd och en bra dialog med TD och övriga delar av arrangörsorganisationen och att vi hade samma rutiner under samtliga tävlingsdagar. Det faktum att vi hade placerat chipmonteringen vid insläppet till stadion och att vi ordnade med klädtransport medförde att de tävlande kom in på stadion i tid vilket minskade tidsstressen.

Det största orosmomentet vid starten var att vi i skidalliansen inte har egna startpistoler utan fick förlita oss till lånade pistoler.

Mattias Abrahamsson
startchef

Tävlingsgruppen - målet

Arbetet i målgruppen gick bra. Vi var lagom bemannade och klarade både förberedelser, arbete under målgång samt efterarbete bra. Under första tävlingsdagen hade vi dock ansvar för att följa åkarna efter målgång och se till att de kom till blomsterceremonin i tid.

Detta arbete bör INTE utföras av målgruppen utan av speciellt utsedda personer (efter att vi ändrat detta så fungerade även det utan problem)

Inför arrangemanget

Uppbyggnaden av målområdet krävde ganska mycket resurser. Målfålla, mixad zon och området runt målet bör vara klar i god tid innan tävlingarna så man under morgonen innan tävling kan fokusera på mållinje och upplopp. Enkel skiss på hur målfålla och mixad zon såg ut, se nedan:

Vi hade byggt ett podium som det var tänkt att åkarna skulle gå upp på och få sitt chip bortmonterat. Detta var överflödigt och användes inte.

Under arrangemanget

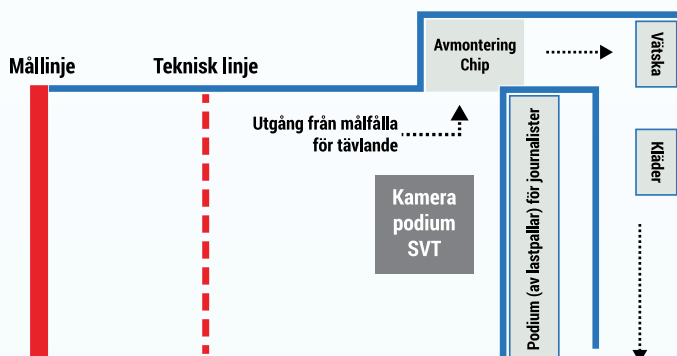
Vårt mål var att allt skulle vara klart för målgång senast vid starten för respektive tävling. Detta klarade vi av alla tävlingsdagar. De tidskrävande uppgifterna innan varje tävling var att ruska upploppet samt att mäta ut och sätta mållinje.

Vi använde plastgranar som material till ruskor, det fungerade utmärkt.

Mållinjen var tillverkad av tre sektioner rödmålad 45x45 regelvirke. Ett dike sågades med motorsåg, det var cirka 10 cm brett och 15 cm djupt. Linjen placerades cirka 1 cm under

snöytan och pallades upp med snöklumpar. Diket fylldes sedan och snön packades. Kanten mot mållinjen fasades ut så linjen var tydligt synlig från alla kameravinklar.

Under loppet hade vi två personer som höll koll på målfållan. De, tillsammans med sjukvårdare, var de enda som uppehöll sig i målfållan.

- Två eller tre personer arbetade med att ta av chip och grovsortera dessa.
- Två eller tre personer arbetade med att lämna ut kläd-påsar samt vid dryckesstationen.

Efter loppet sorterades chip och lämnades till Startgruppen, ruskor plockades in samt mållinjen togs upp (i de fall målfållan skulle pistas).

Mikael Åhl
målchef

Säker och effektiv insamling av använda chip, i samband med åkarnas passage via den mixade zonen, strax efter målgång. Foto: Roland Forsberg

Det var knallhårt om bronset i herrarnas sprintfinal, när Simon Persson, IFK Umeå, räddade medalj med minsta möjliga marginal före Anton Lindblad, Sollefteå Skidor IF.
Foto: Roland Forsberg

Tävlingsgruppen - tidtagningen

Tidtagningen hanterades av inhyrda EMIT/HEGO som stod för all mjukvara, med tre olika tidtagningsprogram. System A med chip, system B med fotocell i målet samt ett back up-system C med tryckknapp i målet. Samtidigt levererade tidtagningen grafiken till SVT samt till två storbildsskärmar.

När det gäller hårdvaran så levererade EMIT/HEGO allt material för tidtagningen och storbildsskärmarna, vilket innebar att vi i tidtagningsgruppen bistod med följande arbete:

- Kabeldragningen kring stadion utfördes av tre man.
- Kabeldragningen ute på banan utfördes av en man, plus en man från EMIT, med skoter.
- Kopiering och uppsättning av listor klarades av två personer (fem stycken under sprinten)

Speaker och stadionljud

Stadionljud, musik, speaker samt en egen intervjuare med fotograf på fältet, sköttes från en vagn vid målet. Här bidrog vi med följande arbete:

- Diverse kabeldragning kring stadion utfördes av en man.
- En arenaproducent användes för att sköta storbildsskärmarna.
- Fotografering utfördes av en inhyrd fotograf från SVT i Umeå.
- Intervjuer på stadion utfördes av en inlånad person.

Speaker var inhyrd – Per Forsberg, välkänd från många stora evenemang.

Funktionärer och dess uppgifter, i tidtagningsvagnen

Samordnare (från EMIT) sköter allt runt tidtagningen.

Kabeldragare (från EMIT) behövs före, under och efter tävling för utsättning, kontroll och borttagning av nedlagt kablage för tidtagning inne på stadion och ute på banan.

Skoterförare, behövs före, under och efter tävling för utsättning, kontroll och borttagning av nedlagt kablage för tidtagning inne på stadion och ute på banan.

Nummerskrivare i tidtagningsvagnen. Skriver in startnummer i back up-systemet i den ordning åkarna passerar mållinjen.

Tidtryckare i vagnen. Trycker varje gång en åkare passerar över mållinjen.

Nummerskrivare i vagnen. Skriver startnummer på papper i den ordning åkarna kommer över mållinjen.

Nummerskrivare utanför vagnen. Skriver startnummer i rätt ordning över mållinjen.

Kontaktman mellan start och tidtagning, inne i vagnen. Ska via headset prata med startern om strykningar och annat som kan hända vid starten, t ex tjuvstart eller om någon åkare är sen till starten. I samband med sprint ska kontaktmannen ge starten klartecken när tidtagningen är redo för nästa heat.

Två kopierare och listuppsättare utanför vagnen. Kopierar och sätter upp resultatlistor efterhand som de blir färdiga. Det krävs fem personer för den uppgiften under sprintheaten.

Expert på åkare, inne i vagnen. Ska känna igen åkarna, på kläderna eller på annat sätt, för att avgöra vem som syns på målkameran, och vilket spår resp åkare använder.

Funktionärer och deras uppgifter, i speakervagnen

Speaker. Sköter allt prat före och under tävlingarna, samt vid blomsterceremoni och prisutdelning.

Arenaproducent. Sköter storbildsskärmarna och växlar mellan musik och speaker, tv-bild, eget foto och så vidare.

Kameraman. Sköter vår egen kamera vid intervjuer av åkare, publikbilder etc.

Intervjuare. Sköter intervjuer ute vid målet.

Funktionärer för TV-produktionen och deras uppgifter
Två spotters sköter kommunikationen med SVT under de individuella tävlingarna samt sprinten. De rapporterar när en viss åkare passerar före mellantid och målgång/varvning, så SVT:s kameraman kan filma rätt person mot rätt grafik.

Summering tidtagning

Fungerade bra

- Samarbetet med Emit/Hego.
- Samarbetet med SVT.
- Samarbetet med speakern, trots lite rapporter om åkare med lokal anknytning.
- Samarbetet med vaktmästarna på Gammlia.
- Samarbetet med starten och målet.
- Funktionärerna och dess uppgifter.
- Kopiering av listor.

Fungerade mindre bra

- Att hitta material.
- Att hitta verktyg.
- Att hitta skoter då man behövde.
- Den trådlösa mikrofonen hade sin begränsning i styrka och räckvidd.
- Kommunikationen mellan arenaproducenten och vår fotograf. Den blev dock bättre allteftersom dagarna gick.

Fungerade dåligt

- Ljudanläggningen på arenan. Detta åtgärdades på onsdagskvällen.
- Ljudet till vallabyn. Åtgärdades inför fredagens tävling.
- Ljudet till museiebacken (välbesökt område strax utanför skidstadion). Åtgärdades inför lördagens tävling.
- Ljudanläggningen på VIP-restaurangen. Åtgärdades inför lördagens tävling.

Per-Erik Sundström tidtagningschef

Charlotte Kalla, tävlandes för Piteå Elit i den mixade zonen, strax efter målgång.
Foto: Roland Forsberg

Anläggningsgruppen

Det var fram till strax innan tävlingsplaneringen startade på allvar rätt så diffust vad som avsågs ligga inom Anläggningsgruppens ansvarsområde. Mycket var avhängigt av vad de andra grupperna skulle ha hjälp med och det var därmed svårt att planera i god tid. När stadionbygget tog fart och när tävlingarna sedan startade blev det en mycket hög arbetsbelastning på gruppen.

Den första och största arbetsuppgiften var uppförandet av vallatälten. Monteringen blev mycket besvärlig genom att grusplanen, där tälten skulle stå, hade blivit lerig i det varma väder som rådde under hela december och januari, fram till att kylan kom dagen innan monteringen började.

Det medförde att vi hade en stenhård yta, som dessutom var utomordentligt ojämn, att ställa tälten på. Det blev därför nödvändigt att beställa ett lastbilslass med sand och skotta in i tälten som underlag för golven.

Vi hade bra med folk som hjälpte till, så arbetet gick ändå snabbt och bra trots kyla, hård vind och dåligt underlag. Det var perfekt att det fanns varmt fika hela dagen åt oss. Vad gäller tälten, så visade det sig att den typ vi valt hade för

dålig uppvärmning för det kalla vädret som rådde under hela tävlingsveckan. Det innebar att vi fick en hel del klagomål från de deltagande klubbarna. Vi satte in extravärmare, men på grund av att det inte gick att ta ut mera ström för området så blev det ändå för liten effekt på de elvärmare som tälten var utrustade med. Det hade varit bättre med dieselvärmare som har en mycket större kapacitet.

Vi hade sju snöskotrar till vårt förfogande och det uppstod en del problem med att fördela dem till de behövande. SVT hade en kameraskoter hela tiden, dessutom skulle det flyttas tv-kameror mellan de olika tävlingsloppen - och det måste ske skyndsamt. Samtidigt skulle banmärkingar mm flyttas, så det uppstod ibland huggsexa om skotrarna. Det hade varit bra att ha en huvudansvarig enbart för skotrarna, för de krävde mycket organiserande.

Vi servade den reklamfirma som anlåtats för uppsättning av reklamen både på stadion och runt banan, dels med 3-7 personer, dels med skotrar och verktyg. En hel del reklamstaket tillverkades på plats. Det fungerade överlag bra, men det blev stressigt eftersom den sena snö tillverkningen gjorde att vi inte kunde påbörja arbetena förrän ganska sent. Det medförde att när åkarna fick börja prova tävlingsspåren

Uppförandet av vallabytten blev besvärligt, eftersom grusplanen som varit blöt och lerig fram till bara några dagar före tävlingen hade hunnit frysa till innan bygget började.

hade vi fortfarande mycket arbete kvar med staket- och reklamuppsättning.

Vi hade vidare i uppgift att bygga och placera/montera kame-raplattformar för SVT. Det var problem med att i tid få veta antalet och var plattformarna skulle placeras. SVT kunde inte ge besked om alla placeringar eftersom spåren inte blev klara förrän nära inpå tävlingarna. Sedan blev det oplanerade ändringar efterhand och dessutom förflyttningar under själva tävlingarna. Men SVT:s personal var bra att samarbeta med och allt löste sig full belåtenhet, men var väldigt arbetskrävande.

Anläggningsgruppen skulle också ordna folk för att natttid vakta vallabyn och storbildsskärmen inne på stadion. Det var svårt att få tillräckligt antal frivilliga så den arbetsuppgiften lejdes bort till det gäng som hade tagit på sig vaktandet för SVT.

Parkeringsplatser var det ont om, men det var aldrig något problem. De aktiva kunde parkera inne på grusplanen och den räckte till för det ändamålet. Vi hade några vakter som bevakade att inga obehöriga släpptes in på vallaområdet. Publiken hade hörsammat uppmaningarna att komma till fots till stadion, eller med ringbussarna som kommunen ordnat.

Det visade sig uppstå problem med den gamla läktaren gå grund av snö och kyla. Läktaren är inte vinteranpassad och det blev blixthalt på det kalla betonggolvet när åskådarna drog in snö. Vi ordnade därför med folk som sopade av entrétrapporna och sandade samt jourbeställde speciella inne-mattor som lades ut över nästan hela golvytan inne. Det var oklart om det var vårt eller kommunens ansvar. Vidare hade vattnet frusit inne på läktarens mellanvåning där kioskservringarna finns eftersom den våningen inte var uppvärmd.

Vi hade också ansvaret att förse andra arbetsgrupper med verktyg och här uppstod blev brister ibland och vi fick åka iväg och komplettera med verktyg flera gånger. Det gick också åt mycket tid till att söka efter verktygen som många ansåg var för få.

Efterarbetet blev omfattande och det var svårt att få tillräckligt med folk eftersom det var vardag. Det tog hela veckan efter innan vi hade monterat ned allting och forslat bort allt material.

Sammanfattningsvis så gick allt ändå väldigt bra genom att alla var engagerade. Men det hade underlättat att dela upp Anläggningsgruppen i undergrupper med fler ansvariga - typ snöskotrar, verktyg, skyltar, stadion, SVT etc.

Thomas Landström
anläggningschef

Startområdet under uppbyggnad inför den inledande tävlingen. I bakgrunden skimtar den lilla kåtan som inrymde SVT:s populära vinterstudio.

En av alla sittningar som dukades upp i VIP-restaurangen, med perfekt utsikt mot skidstadion. En lättsåld produkt med fina vinstmöjligheter. Foto: Roland Forsberg

Entré fria tävlingar - sannolikt en stor bidragande orsak till den publikmässiga succé som blev ett faktum under skid-SM i Umeå.

Marknadsgruppen

Marknadsgruppens uppdrag bestod i att marknadsföra tävlingarna, svara för prisanskaffning, prisutdelningar och, samt att attrahera sponsorer och skapa aktiviteter för att säkerställa ett positivt ekonomiskt resultat.

Inledningsvis rådde stor osäkerhet kring förutsättningarna att klara dessa uppgifter, inte minst gällde det oklarheterna kring tolkningen av villkoren i avtalet med Svenska Skidförbundet (SSF).

Detta klarnade efter hand och det tuffa arbetet med att skaffa sponsorer tog den största delen i arbetet. En knäckfråga blev om vi kunde spänna bågen så hårt att vi kunde klara den uttalade målsättningen vid kick-off i augusti på Noliamässan, nämligen att ha entré fria tävlingar. Vi satte på det målet och lyckades skapa en intäktsmassa som uppskattningsvis skulle motsvara entréavgifter för de olika tävlingsdagarna, beräknat till 750 000 kr.

Det blev många arbetsträffar – 19 stycken(!) - med denna ambitiösa grupp under det dryga år som förberedelserna pågick. Två stora aktiviteter som skapade ett ordentligt överskott var VIP-luncherna (nära 600 serverades) samt det SM-lotteri som ordnades, med facit i hand lite väl sent i hela arbetsprocessen.

En medialt lyckad del blev att den traditionella blomsterceremonin byttes ut mot utdelning av Västerbottensost, en

utdelning som den första tävlingsdagen genomfördes av HM Konungen.

Gruppen hade förmånen att förfoga över flera eldsjälar med olika kompetenser, allt från vittomfattande kontaktnät till fackkunskaper för grafisk produktion och marknadskommunikation. Det sista var en ovärderlig tillgång för skapandet av vårt varumärke samt produktionen av allt material kring annonser, hemsida, skyltar och övriga trycksaker.

Marknadsgruppen lyckades lösa sina arbetsuppgifter på ett bra sätt trots de minst sagt svåra förutsättningarna, med stor osäkerhet om tävlingarna skulle kunna genomföras samt det faktum att en hel SM-vecka skapade en mycket stor konkurrens om möjliga sponsormedel.

Åke Sandström
marknadsansvarig

Varumärket "skid-SM Umeå 2014"

Oavsett om man har som syfte att sälja varor och tjänster eller om man skall arrangera skidtävlingar, så är ett starkt varumärke av stor betydelse för den kommersiella förmågan.

I reklambranschen sägs det ofta att "syns man inte, så finns man inte" - ett faktum som självklart inte underlättar arbetet att attrahera sponsorer och sedermera publik, utifrån den

spretiga och inkonsekventa varumärkesbyggnad som skett över tid. Lägg därtill den utmaning som konkurrenssituationen medför mellan de olika idrottsgrenarna inför och under en SM-vecka, dessutom på en mindre arrangörsort.

För att bli den självklara destinationen under SM-veckan i Umeå så inleddes arbetet att utveckla en tydlig identitet och varumärkesplattform för skid-SM i ett tidigt skede. Vår konsekventa kommunikation skulle ge potentiella besökare och sponsorer löfte om vad som kunde förväntas.

All intern och extern kommunikation i form av säljfoldrar, dagspressannonser, TV-reklam, trycksaker, webbplats, skyltar, kartmaterial etc skapades utan undantag utifrån samma grafiska helhet.

Helhet, samarbete och TV-reklam

Vårt behov av att kunna trycka egenproducerat material klarades tack vare ett generöst samarbete med det lokala företaget Helhet Reklam.

Dess skidintresserade ägare Christer Jonsson var med sina goda idéer och stora kontaktnät en stor tillgång för marknadsgruppen. Helhet Reklam svarade dessutom för idé- och produktion av den TV-reklam, som med hjälp av bl.a skidlegenden Per Elofsson stärkte den lokala kännedomen om skid-SM hos en bredare målgrupp.

TV-reklamen finansierades helt av intäkter från medverkande annonsörer och premiärvisades ca 2 veckor innan skid-SM, med omkring 170 visningar i både TV4 och TV7.

Inför framtida skid-SM

Inför kommande SM-tävlingar vore det önskvärt om SSF tog initiativ till att skapa en bestående varumärkesplattform som inte behöver bytas från år till år, ofta (tyvärr) med mycket blandad kvalitet. Det skulle förenkla marknadsarbetet avsevärt och dessutom kraftigt förbättra de kommersiella möjligheterna för de lokala arrangörsklubbarna.

Man kan dessutom ha i åtanke att principerna för att marknadsföra en fysisk destination och ett idrottsevenemang, i jakt på stora besöksvolymmer, är synnerligen lika.

Båda fallen fordrar strategiska hänsyn för att attrahera den genomsnittliga presumtiva familjen med fyra personer, varav (oftast) bara en som befinner sig i den omedelbara kundgruppen. Här utgjorde de *helt entréfria* tävlingsdagarna ett värdefullt argument värt att nämna!

Stefan Arvidsson
kommunikationsansvarig

Konsekvent varumärkesbyggnad är en viktig förutsättning för kommersiell styrka.

Media

Arbetet som medieansvarig underlättades i mycket hög grad av att mediecentret för skid-SM var gemensamt för övriga idrotter i Gammlia-området och att Umeå fritid organiserade och utrustade detta mediecenter, med både teknisk utrustning och personal. Någon särskild arbetsgrupp för mediafrågorna behövdes därför inte inom Skidalliansens organisation, utan undertecknad svarade ensam för detta område.

Den lokal som användes som medicenter – en avlång lokal i Exel arena, med en hel fönstervägg mot T3 Arena – är i alla avseenden utom ett alldeles utmärkt för sitt ändamål. På den positiva sidan finns i första hand lokalens storlek (100 kvadratmeter, cirka 25x4 meter) och i andra hand den helt perfekta utblicken över händelserna på arenan.

På den negativa sidan finns egentligen bara en enda erfarenhet, nämligen att lokalen åt "andra hållet" (dvs den del som inte vetter mot T3 arena) är helt öppen mot Exel arena, så när som på ett cirka en meter högt "räcke" och ett draperi. Det innebär att ljudet från all aktivitet i Exel arena mycket kraftigt drabbar de som finns i lokalen, vilket den här gången framförallt var ett problem när SM i styrkelyft pågick i arenan. Styrkelyft är en idrott med mycket höga ljudnivåer, från både musik och speaker, och en av dagarna var det ljudet mycket störande. Efter kontakter med styrkelyftarna sänktes ljudnivån och den blev då uthärdlig, men knappast önskvärd i en lokal som ska utgöra en arbetsplats för medias representanter.

Frågan om ljudnivån i mediecentret åtgärdades alltså i det akuta läget genom att styrkelyftarna sänkte ljudnivån en del, men för framtida evenemang behövs någon form av ljuddämpande vägg mellan Exel arena och den aktuella lokalen. Gissningsvis torde samma gälla den angränsande lokal som fungerade som VIP-restaurang. De ansvariga inom Umeå fritid har lovat att ta upp saken i sin interna utvärdering, men frågan bör ändå bevakas inför kommande större evenemang, där ett mediecenter kan behöva etableras.

I övrigt fungerade mediecentret mycket väl. Det fikabord som Umeå fritid ordnade med innehöll generöst med kaffe, mackor och fikabröd och den service (startlistor, resultatlistor, mm) som personal från kommunen tillhandahöll synes ha varit adekvat. För egen del bidrog jag med spårkartor, information om presskonferenser och litet annan aktuell information.

Under två av de fyra dagarna (skiathlon- resp distansloppen)

I mediecentret fanns arbetsplatser för den skrivande pressen. Här hölls också presskonferenser efter några av loppen. Foto: Linn Lundström

arrangerades inne i mediecentret regelrätta presskonferenser med medaljörerna. Efter stafetterna arrangerades inga presskonferenser (bland annat på grund av tidsbrist mellan herr- och damstafetterna) och efter sprinten försvann den utlysta presskonferensen i händelserna på innerplan i anslutning till prisutdelningen – bara två av de sex medaljörerna kom upp till mediecentret.

De presskonferenser som kunde genomföras enligt plan fungerade i huvudsak väl med hjälp av den ljudanläggning, som lånades in från Umedalens IF. För kommande liknande evenemang bör man tänka på att bättre samordna presskonferenserna med övriga aktiviteter som medaljörerna har att tänka på efter målgång.

Före SM fanns en viss osäkerhet om i vilken mån det överhuvudtaget behöver arrangeras presskonferenser, när media

har tillgång till åkarna ute på stadion efter loppet. Erfarenheterna från SM 2014 pekar entydigt på att det finns ett behov av dessa presskonferenser.

Frågan om en permanent ljudanläggning i mediecentret bör lyftas med Umeå fritid inför framtida större evenemang. Att genomföra presskonferenser – eller andra typer av information som ska kunna höras av många – utan ljudanläggning är inte att rekommendera på grund av lokalens utseende.

Mediecentret användes även av RF för den inledande presskonferensen på tisdagen samt lördag förmiddag även av längdlandslaget, som visade tävlingsdräkten i det kommande OS och informerade om OS-truppen.

När det gäller lokalen finns, förutom behovet av en vägg mot Exel arena, ytterligare en detalj som kan förbättras vid framtida evenemang. De anslagstavlor som användes för att anslå meddelanden och information av olika slag var löst uppställda mot raket mot Exel arena, vilket gav ett provisoriskt intryck. Det faktum att anslagstavlorna stod på golvet gjorde också att de anslagna meddelandena hamnade väl lågt (generellt under ögonhöjd).

När det gäller arbetet mot media bör det också påpekas att det centrala "kansliet" för SM-veckan, dvs Umeå fritid, hanterade all ackreditering, en ordning som fungerade väl och som underlättade arbetet som medieansvarig för skid-SM.

Webben (skidsm2014.se)

Skid-SM:s hemsida skidsm2014.se som lanserades i slutet av oktober innehöll förutom allehanda praktisk information (tävlings-pm, spårkartor, program etc) riktad till tävlande, besökare och media, även nyhetsartiklar, som till en början mer var av bakgrundskaraktär och som under tävlingsdagarna blev mer nyhetsinriktade.

I början av december tillkom ytterligare en avdelning, en blogg som IFK Umeås elitåkare Linn Sömskar skrev inför och under skid-SM. Under tävlingsveckan tillkom ytterligare en avdelning, som innehöll praktisk information direkt kopplad till tävlingarna (t ex information om villkoren för träning på SM-spåren och om tider för prisutdelningar).

Totalt producerades på sajten cirka 35 "allmänna" nyhetsartiklar, tio blogginlägg av Linn Sömskar och under SM-veckan ett tiotal tävlingsrelaterade notiser.

Nedan: den välbesökta webbplatsen baserad på det fria publiceringsverktyget Wordpress, med varumärkesbärande layout skapad speciellt för skid-SM 2014.

Någon djupgående analys av besöksstatistiken har inte gjorts, men här är några intressanta siffror:

- under tiden 1 december – 28 januari gjordes totalt 62592 besök på sajten;
- under tävlingsdagarna låg antalet unika besökare på som lägst 5922 och som högst 8992;
- Linn Sömskars blogg hade fram till och med den 20 januari 2273 unika besökare, som besökt bloggen minst två gånger under en sjudagarsperiod.

Programbladet

Relativt sent i arbetet inför skid-SM (i början av december) inleddes arbetet med att producera det programblad som sedan såldes till publiken under tävlingsdagarna. Programbladet kom till sist att bestå av 32 sidor – tio sidor annonser från SM:s sponsorer, åtta sidor spårkartor, en sida med en karta över stadionområdet, en framsida, en sida "Välkommen till Umeå!" (skriven av Åke Sandström, skidalliansens ordförande) och resten, dvs elva sidor "redaktionell" text av varierande slag (historik om tidigare SM i Umeå, presentation av Umeå skidallians och de klubbar som ingår i alliansen samt ytterligare några sidor "läsvärt"). Dessutom trycktes inför varje tävlingsdag startlistor som bladades in i programbladet inför försäljning.

Bladet kostade 20 kr att köpa och de visade sig lätta att sälja, men eftersom vi hade alltför få säljare blev inte mer än drygt 1000 exemplar sålda. Med fler säljare på och runt skidstadion finns mer pengar att tjäna vid framtida liknande arrangemang.

Programbladet layoutades och producerades av Stefan Arvidsson i marknadsgruppen, medan undertecknad svarade för den "redaktionella" texten.

Tidsplanen för produktionen av programbladet blev mot slutet relativt pressad, på grund av sent inkommande annonsmaterial, hård belastning på tryckeriet och inte minst till följd av snöbristen, som för programbladets del i ett sent skede innebar behov av ytterligare två sidor med kartor över reservbanorna. Sammantaget innebar det att förhållandevis mycket "redaktionellt" material måste produceras mycket snabbt nära inpå tryckningen och att tid för eftertanke kring bladets redaktionella innehåll helt enkelt inte fanns.

I det stora hela blev programbladet en snygg och jämförelsevis innehållsrik produktion. I efterhand kan man dock konstatera, att den redaktionella texten tyvärr helt dominerades av män, medan kvinnor nästan inte förekom alls (en enda kvinna nämndes i löpande text, hon som är ansvarig vid Elitskidcentrum vid Umeå universitet). Den bristande balansen mellan könen kan visserligen skyllas på stor brådska i slutskedet av produktionen och det faktum att Umeå-klubbarnas skidhistoria är helt mansdominerad – dock är det enkelt att med facit i hand konstatera, att en bättre fördelning mellan män och kvinnor i den redaktionella texten hade varit starkt önskvärd.

Kennet Hedberg
medieansvarig

Anna Haag och Emil Jönsson, båda IFK Mora SK, är ett välkänt och framgångsrikt par i skid-Sverige. I SM fick Emil två medaljer – guld i stafetten och brons på 15 kilometer klassiskt. Däremot gick det tyngre för Anna, som lämnade tävlingarna efter en blygsam åttondeplats i skithlontävlingen. Foto: Roland Forsberg

Kringarrangemang

Arrangörgruppen bestod av medlemmar från de olika klubbarna med, som det skulle visa sig, kompletterande kompetenser. Vi hade löpande möten för planering från hösten och fram till tävlingsveckan. Verksamheten bestod i huvudsak av fyra delar:

Kiosker

Försäljning av program, korv, kaffe, varm saft, bullar och godis. Vi hade två försäljningsställen torsdag och fredag samt tre stycken lördag och söndag. Kioskverksamheten var personalkrävande eftersom det var ruschigt mellan loppen, men många anmälde sig som volontärer.

Vi hade dessutom i vår grupp som ansvarig den person som ansvarat för kioskerna under Umeå IK:s evenemang på T3 Arena. Hon var frikopplad från rent kioskarbete och gick mellan lokalerna som support/fixare/koll att toaletter var ok etc, vilket visade sig vara en lysande idé.

Verksamheten fungerade bra. Torsdag och fredag hade vi sju arbetspass vardera dagen, lördag 13 och söndag 11. Dessutom fick Umeå IK stå i ena änden av anläggningen och sälja hamburgare.

De problem som uppstod berodde på anläggningen, som är byggd för sommarbruk och inte för -6 grader. Vattnet i ledningarna var fruset, vi fick bära i hinkar och de inlånade stora kaffebryggarna kunde därför inte användas. Det fanns också en begränsning i hur mycket el som kunde nyttjas innan propparna gick. Problemet löstes genom tidiga morgnar och klubbarnas egna mindre kaffebryggare.

Ett annat problem var att det målade betonggolvet inne i läktarbyggnaden blev livsfarligt halt på grund av kyla och snö. Det problemet löstes med att gångmattor av engångstyp köptes in och lades ut på golven.

VIP-luncher

För VIP-luncherna disponerades en lokal med plats för 90 gäster och med fönster mot skidstadion. Vi hade två sittningar per dag, med en inhyrd restauratör som ordnade mat, porslin etc. Biljetter såldes från december och beläggningen var hög alla dagar och alla sittningar.

Ansvariga för luncherna var två personer med restaurangerfarenhet, vilket gjorde att det fungerade bra. Studenter från restauranglinjen på gymnasiet hjälpte till med servering och garderob.

Antalet arbetspass var torsdag 10, fredag 10, lördag 11 och

söndag 10. Det enda större problemet med VIP-luncherna var ljudet i lokalen. Vi hyrde flera anläggningar och det var oklart för oss vem som ansvarade för vad i respektive hus, ex ljudanläggningen.

Sponsorsevenemang

På grund av snöbristen kunde inte den planerade "skidtävlingen" med sponsorer och kända Umeå-skidåkare genomföras. Det enda sponsorevenemanget blev nu separat korvservering, med dricka, för 600 personer på söndagen. Antal arbetspass: 5.

Funktionärsfika

Varje dag från helgen före tävlingarna till måndag efter SM serverades kaffe, varm saft och mackor till alla som jobbade, samtidigt som man kunde värma sig. Antal arbetspass. 1 per vardag, 2 per dag lördag och söndag.

Ett problem funktionärsfikat var att kringarrangemangsgruppen inte fick någon information från övriga grupper om hur många som skulle jobba och när de skulle jobba.

Övrigt

Vi erbjöd övriga grupper att ta emot alla volontärer och utrusta dem med väst, mössa och karta med information om vart de skulle ta vägen. Vi fick inget gensvar från de andra grupperna, men vi fick ta hand om många av volontärerna i alla fall. Vi tror att den här delen kan vidareutvecklas till kommande evenemang, så att alla frivilliga känner sig välkomna och bekväma.

De som arbetade en hel dag bjöds på lunch i en tältkåta utanför stadionområdet, mot uppvisande av biljett. Biljetterna hanterades av en av kioskerna.

Vi hade planerat så att vi i kringarrangemangsgruppen inte skulle sättas upp på löpande arbetspass, förutom en person på VIP-luncherna. Istället skulle vi vara en fri resurs för att lösa de problem som uppstod, vilket fungerade bra.

Sammanfattning

Sammanfattningsvis är vi nöjda med vår insats. Grunden var nog att alla medlemmar i gruppen bidrog med sin kompetens och förmåga, och som sagts ovan, vi kompletterade varandra väl.

Britt Ericsson

kringarrangemangsgruppen

Vi möjliggjorde entréfria tävlingar under skid-SM Umeå 2014

Sammanställd av Kennet Hedberg för Umeå SkidAllians
Layout och grafisk form: Stefan Arvidsson/IBC
Foto: Roland Forsberg, Stefan Arvidsson, Kennet Hedberg och Linn Lundström

Umeå **SkidAllians**

www.umeaskidallians.se